

quam accepit, quomodo sine gratia Dei poterit A
a Can. reparare quod perdidit? a

19. cōc. Nullus miser de quantacunque miseria libera-
Arausf. tur, nisi qui Dei misericordiam pravenitur: sicut
qui sup- dicit psalmista, Cito anticipet nos misericordia tua
tus est Domine: & illud, Deus meus misericordia ejus
ex epist. praveniet me. b

106. Non ergo dubitemus ab ipsius gratia omnia homi-
Ang. nis merita praveniri, per quem fit ut aliquid
Psal. 78 boni & velle incipiamus & facere: quo utique
Psal. 58 auxilio & munere Dei non auferetur liberum arbi-
can. 14 trium, sed liberatur; ut de tenebroso lucidum, de
ejusdem conc. pavo rectum, de languido sanum, de imprudente
fit providum. c

Caelest. Quia virtus gratiae, non hoc in voluntatibus ope- B
PP. in. ratur ut non sint: sed ut ex malis bonae, & ex infir-
Epistola delibus sint fideles: & qui ex semetipsis erant tene-
ad Episc. brae, lux efficiantur in Domino; quod mortuum
copos erat, vivificetur: quod jacebat, erigatur: quod pec-
Gallicia ricat, inveniatur. d

c. 12. Quocirca non quia spiritu Dei agitur homo, ideò d
d Prosp. se putet liberum arbitrium non habere: quod ne
concol- tunc quidem perdidit, quando diabolo voluntate
lut. c. 15 se dedit, à quo iudicium voluntatis depravatam est,
non ablatum. Quod ergo non interfectum est per
vulnerantem, non tollitur per medentem: vul-
nus sanatur, non natura removetur. Sed quod in
natura perit non restituitur nisi ab Auctore na-
tura. e

e Prosp. Peccato igitur A de arbitrium liberum de homi-
de vo- nina natura periisse non dicimus, sed ad peccan-
cat. gēt. dum valere in hominibus subditis diabolo: ad
lib. 1. c. bene autem pieque vivendum non valere, nisi ipsa
8. voluntas hominis Dei gratia fuerit liberata, & ad
omne bonum actionis, sermonis, cogitationis ad-
iuta. f

f Aug. Voluntas quippe est qua & peccatur & rectè
lib. 2. ad vivitur: sed voluntas ipsa nisi Dei gratia libere-
Bonif. tur à servitute qua facta est serva peccati, & ut vitia
c. 5. superet, adjuvetur: rectè pieque à mortalibus vivi
non potest. g

g Aug. Non est igitur gratia Dei in natura liberi ar-
lib. 1. re- bitrij, & in lege, atque doctrina, sicut Pelagiana D
tract. c. 9. perveritas desipit. h

h Aug. Sed uno modo est divinum: auxilium quo nos
epistola movet ad bene volendum & agendum: Alio mó-
107. do habituale donum nobis divinitus inditum. i

i B. Tho. Cum enim non sufficientes simus aliquid cogi-
1. 2. q. tare à nobis quasi ex nobis; k
III. ar. Deus est qui operatur in nobis velle & perficere
pro bona voluntate. l

k 2. Cor. Ubi quidem operamur & nos, sed illo operante
3. cooperamur, quia misericordia ejus pravenit nos,
l Phil. 2 Pravenit autem ut sanemur; quia & subsequetur
ut etiam sanati vegetemur. Pravenit ut voce-

m Aug. mur; subsequetur ut glorificemur. Pravenit ut
de natu- pie vivamus: subsequetur ut cum illo semper E
ra & vivamus, quia sine illo nihil possumus facere.
gratia Utrumque enim scriptum est, & Deus meus, mi-
c. 3. 1. sericordia ejus pravenit me: & misericordia tua
n idem subsequetur me per omnes dies vitæ meæ. m

C A P. IV.
Divisiones gratiae.

Q Via ergo Deus cooperando perficit quod
arb. c. 17 operando incipit; quoniam ipse ut velimus,
o S. Th. operatur incipiens, qui volentibus cooperatur
1. 2. q. perficiens: n

111. ar. Ideo gratia convenienter dividitur per operan-
2. tem & cooperantem: o

Sylv. de statu hom. post pecc.

Et quia misericordia Dei pravenit nos, a
a P. 58
Et subsequitur nos, b
b P. 22.
(Nolentem pravenit ut velit, volentem subse- c Aug.
quitur ne frustra velit: c
Enchy.

Quia ipse aspirando nos pravenit ut velimus, c. 32.
qui adjuvando subsequitur ne inaniter velimus, sed d Gre-
possimus implere quod volumus. d
gor.
Convenienter dividitur in pravenientem & hom. 9.
subsequentem. e
in Exec.

Qua Deum actiones nostras adspirando prave- e S. Th.
nit, & adjuvando prosequitur, ut cuncta nostra dicta q.
oratio & operatio ab ipso semper incipiat, & per 111. ar.
ipsum cœpta finiatur. f
3.

Conatus enim liberi arbitrij, ad bonum, & casti f Eccle-
sunt, si à gratia non adjuventur; & nulli, si non ex- fia in o-
citentur. g
ratione

Omnis ergo anima quærens Deum, ne magnum qua le-
bonum in magnum sibi detorqueat malum, nove- gisur
rit se praventam in illo, & antè quæsitam quàm post li-
quærentem. h
tians.

Adjuvat Deus pie quærentes ut inveniatur: non g Ber-
tales ut sint tales, id est, ut diligenter & pie qua- ward.
rant. i
tract. de

Unde Augustinus nos quæsitum non quærentes gratia
te; quæsitum autem, ut quæreremus te. k
& lib.

Oblitum tui oblitus non es, qui prius quàm arb. post
invocarem, pravenisti omnia bona merita mea. l
med.

C A P. V.
De necessitate gratiae pravenientis.

C Onfiteamur gratia Dei praveniri hominum in can-
r, quàm propter earum meritum dari, m
tica.

Nam cum non possit homo accipere quidquam, i Aug.
nisi fuerit ei datum de cœlo, n
lib. 1.

Et, nemo possit venire ad Christum nisi Pater c. 13.
traxerit eum; o
& 26;

Omnequè datum optimum & omne donum per- k Aug.
fectum desursum sit, descendens à Patre lumi- lib. 1. 1.
num. p
confess.

Deus est qui sicut perficit: ita etiam incipit in no- c. 2.
bis opus bonum; q
l Aug.

Adaperit cor, r
lib. 13.
confess.

Aperit oculos cæcorum. s
I. c.

Invenitur à non quærentibus; t
De tenebris vocat in admirabile lumen suum, v m Aug.
Dat initium bonæ concupiscentiæ. x
epistola

Dominus enim cum ait: sine me nihil potestis 107.
facere, hoc uno verbo initium, finemque compre- n Joa. 3.
hendit, y
o Joa. 6.

Sine cuius gratia nemo currit ad gratiam. z
Neque enim haberi potest ipse saltem orationis q Phil. 1
affectus, nisi divinitus fuerit attributus. aa
r 2.

Ut ergo desideremus adiutorium gratiæ, hoc Mach.
ipsum quoque opus est gratiæ. bb
I.

Nec quisquam hominum, sive ad cogitandum, l Isa 42
sive ad operandum quodcumque bonum, potest t Rom.
esse idoneus, nisi fuerit munere gratuito divini 10.
opulationis adjutus. cc
v 1. Pet.

Et sicut subsistere non potest, sine illius opera- 2.
tione qui fecit; sic bonum non potest velle seu fa- x Aug.

cere, nisi Deus dignetur jugiter adjuvare. Ab ipso conc. 7.
namque est initium bonæ voluntatis, ab ipso fa- in Psal.
cultas boni operis, ab ipso perseverantia bonæ 118. &
conversationalis. dd
de prad.

Si quis ergo, ut à peccato purgemur, voluntatem SS. ac
nostram Deum expectare contendit, non autem ut Prosp.

E 3
etiam toto serò

lib. conc. coll. y Aug. lib. 2. ad Bonif. c. 8. z Prosp. resp. 8.
ad c. Gal. aa Fulg. epistola 6. c. 7. bb Ibidem. cc Fulg.
epist. 4. c. 3 dd Ibidem.